

De unge gutta (Ny uttalelse RedKom)

Det er få ting som har fått mer oppmerksomhet de siste årene, enn spørsmålet om hva som skjedde med de unge gutta som gikk til høyresida og fant tilhørighet hos dem. I lokalvalget i 2023 fikk FrP og Høyre 52 prosent av stemmene fra velgerne i gruppen 18–19 år. Samla fikk den brede venstresida 30 prosent av stemmene. Med utgangspunkt i tallene har kanskje kommentatorene rett i at venstresida taper de unge gutta, men tida er inne for å hente dem tilbake.

Venstresida må bidra til å gi de unge fremtidstrua. Det er avgjørende viktig at klimakampen ikke gjøres til en kamp om enkeltmenneskers handlinger, men om systematisk endring i stor skala. Naturkrise handler ikke bare om tapet av biologisk mangfold. Derfor er det viktig å løfte frem hvordan dette tapet påvirker hverdagen som tap av fiskevann, jaktterreng og det gode livet på bygda. Disse nyansene må vi klare å få fram både i kommunikasjonen og i politikken.

De unge gutta er ofte de som blir igjen i bygda, når de andre drar ut. Det er ofte de som tok yrkesfaglig utdanning, fagskole, fikk seg jobb i en lokal bedrift etter lærlingetida, eller som jobber på anlegg og er pendlere. For dem står utviklingen av plassen de kommer fra øverst på prioriteringslista. Skal vi nå de unge gutta, må vi vise at vi vil satse på plassen som står dem nærmest, og det skjer i hvert eneste kommunestyre rundt om i Innlandet hver eneste dag. Universitetsutdanning og bylivet er ikke, og skal ikke være drømmen for alle. Dette må vi anerkjenne om politikken vår skal kunne være for alle.

Kjønnsforskjellene i samfunnet er alvorlige. Menn tjener mer, har oftere lederroller og har samlet sett mer makt enn kvinner. Samtidig må vi erkjenne at mange, spesielt unge gutter, ikke kjenner seg igjen i den maktanalysen, og snarere opplever avmakt i dagens samfunn. SV kjemper for en feminisme som løfter alle og gjør alle til likeverdige innbyggere helt uavhengig av kjønn.

Et stort samfunnsproblem er de rigide kjønnsrollene som er skadelig for alle kjønn. En del av å motarbeide disse strukturene er gode mannlige rollemodeller. Det er spesielt viktig med trygge mannlige rollemodeller som møter gutter i oppveksten, det vil si i skole, barnehage, helsevesen, barnevern og fritidsaktiviteter. En trygg oppvekst hvor man lærer å snakke om følelser, være en del av fellesskapet og inkludere hverandre motvirker ensomhet og reaksjonært sinne mot samfunnet senere i livet. Det er å viktig å diskutere kjønnsroller for eksempel i seksualundervisningen.

Skolen har blitt for teoritung. Det er ikke guttene som er skoletapere, det er skolen som taper guttene ved å være for lite praktisk og ha et testregime som skaper vinnere og tapere. Det bør være større rom for at de som er praktisk anlagte får brukt egenskapene sine på en måte som gir mestringfølelse gjennom hele utdanningsløpet. Et viktig verktøy for å bekjempe frafallet i de yrkesfaglige utdanningsprogrammene er å gjennomgående yrkesrette både yrkesteorien og fellesfagene. Yrkesrettingen skal ikke bidra til å senke nivået og statusen til yrkesfaget.

Mange unge sliter i dag med dårlig psykisk helse. Dagens forbrukersamfunn skaper, i kombinasjon med sosiale medier, et konstant press om å prestere, bygge kropp og fremstå vellykket. Dette gjør at mange føler på utilstrekkelighet og strever med egen identitet. Som samfunn har vi ikke lyktes med å ta dette på alvor. Altfor mange velger å isolere seg. Derfor er det behov for en bred satsing på ungdom og psykisk helse. Det må både bli enklere å oppsøke hjelp og korte ned ventetiden, både i kommunal psykisk helsetjeneste og DPS. Kommunal psykisk helsetjeneste må styrkes, både med mannskap og kunnskap. Samtidig som vi legger til rette for arenaer hvor det prates åpent om psykisk helse, forventninger og prestasjonspress.

Mange unge opplever at alle partier sier de vil prioritere psykisk helse, men at dette ikke blir gjort etter valg. Dette må bli en reel prioritering, innenfor et offentlig tilbud som er tilgjengelig for alle, både økonomisk og geografisk.

Innlandet SV vil

- Bidra til en åpenhetskultur knyttet til psykisk helse og kroppspress
- Opprette et nasjonalt kompetansesenter for unge menn og psykisk helse
- Beskytte sykelønnsordninga
- Skape en mer praktisk skolehverdag og endre dagens testregime
- ha en bedre seksualitetsundervisning hvor man også skal diskutere kjønnsroller
- Innføre en nasjonal lærlingegaranti
- Legge til rette for en desentralisert struktur og alternative opplæringsmodeller i videregående opplæring
- Husbanken og kommunene må sammen ta ansvaret for å sikre tilstrekkelig boligbygging også i distriktene
- Øke bemanning og heve kompetansen i både kommunal psykisk helsetjeneste og DPS
- Gjøre tiltak for å få flere menn til å jobbe i omsorgsykker, særlig innen oppvekst, for å sikre at gutter har positive mannlige rollemodeller gjennom barnehage- og skolegang.
- Jobbe for at det skapes møteplasser rettet spesielt mot unge menn, der man skaper positive mannlige fellesskap.